

БЕЛАРУСКІ СПАРТЫЎНЫ МАРКЕТЫНГ: МОЎНЫ АСПЕКТ

Літаш А.В., Лукашонак А.К.

*Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі
г. Мінск, Рэспубліка Беларусь*

Дапіра Т.П. – выкладчык

У рабоце разглядаецца спорт як сацыяльная з’ява. Аналізуецца паняцце спартыўнага маркетынгу ў аспекце выхавання моўнай культуры беларусаў.

Апошнім часам назіраецца значная цікавасць спартыўных заўзятараў да беларускага слова: з’яўляюцца беларускамоўныя стыкеры, банеры, анонсы, матчы каментуюцца на роднай мове, выкарыстоўваюцца сімвалы, якімі адметная Беларусь. Шматлікія клубы прадстаўляюць краіну ў міжнародных лігах, з’яўляюцца гонарам краіны. Ужыванне назваў і камунікацыя на беларускай мове ў гэтых умовах — маркетынгавы інструмент, якім свядома ствараецца нацыянальны брэнд спорту [1].

Мала што ў свеце так папулярна, як спорт. Спорт прыцягвае ўвагу большай колькасці людзей, чым любы іншы тып мерапрыемства, ад нязломных фанатаў да выпадковых гледачоў. Спартыўны маркетынг – гэта прасоўванне спорту, спартыўных мерапрыемстваў, спартыўных асацыяцый і спартыўных каманд [2]. Ён каштоўны ў многіх адносінах, аднак у першую чаргу з пункту гледжання таго, як бізнес-індустрыя можа выкарыстоўваць папулярнасць спорту для фарміравання і папулярызавання іміджу пэўнай краіны і нацыі.

Дзякуючы выдатным дасягненням беларускіх спартсменаў, айчынных каманд і калектываў, а таксама паспяховай кампаніі “спорту як беларускага брэнда” колькасць балельшчыкаў расце з кожным годам. Хочацца адзначыць, што замежная публіка таксама ахвотна назірае за дасягненнямі беларусаў.

Спорт, фізічная культура ў сучасным грамадстве з’яўляюцца складанымі шматфункцыянальнымі з’явамі. Феномен спорту валодае магутнай сацыялізуючай сілай. Найперш спорт уплывае на нацыянальныя адносіны, дзелавое жыццё, грамадскае становішча, этычныя каштоўнасці і лад жыцця людзей.]

Спорт як складаная і шматгранная сацыяльная з’ява ўяўляе з сябе адну з самастойных падсістэм, якая валодае сваімі каштоўнасцямі, функцыямі, заканамернасцямі развіцця. Адносна самастойная, гэтая падсістэма не існуе ізалявана ад іншых падсістэм грамадства, дзяржавы, а цесна злучана з усімі бакамі грамадскага жыцця людзей: палітыкай, ідэалогіяй, эканомікай, культурай, адукацыяй і г. д. Спорт як сацыяльны інстытут уплывае на нацыянальныя адносіны, дзелавое жыццё, грамадскае становішча, фарміруе моду, этычныя каштоўнасці, лад жыцця. Палітыкі разглядаюць спорт як нацыянальнае захапленне, здольнае згуртаваць грамадства адзінай нацыянальнай ідэяй, напоўніць своеасаблівай ідэалогіяй [3].

Каштоўнасці патэнцыял спорту дае магчымасць вырашаць цэлы шэраг выхаваўчых задач, дае вялікія магчымасці не толькі для фізічнага ўдасканалення, але і для маральнага, эстэтычнага, інтэлектуальнага і працоўнага выхавання.

У Беларусі спорт – адзін з важнейшых нацыянальных брэндаў. Беларускія спартсмены маюць высокі ўзровень дасягненняў у сусветным спорце, і гэты факт значна садзейнічае павышэнню іміджу краіны. Беларусь актыўна ўдзельнічае ў Алімпійскіх гульнях і іншых міжнародных спаборніцтвах і мае на сваім рахунку мноства

высокіх узнагарод. Акрамя таго, у самой Беларусі праводзяцца мноства спартыўных мерапрыемстваў, такіх як чэмпіянаты свету і Еўропы, што таксама спрыяе павышэнню прэстыжу нашай краіны.

Трэба адзначыць, што спорт з ранейшых часоў з'яўляецца важным элементам беларускай культуры: з ім звязаны многія нацыянальныя традыцыі. Напрыклад, народныя гулянні, святы, абрады часта ўключаюць у сябе спартыўныя выпрабаванні.

Беларуская мова вельмі актыўна выступае ў ролі нацыянальнага спартыўнага брэнда. Многія спартыўныя каманды часцей звяртаюцца да назваў каманд і слогаў на роднай мове, тым самым прасоўваючы беларускі брэнд у замежжы.

Адным з выразных прыкладаў можна нагадаць вядомы футбольны клуб “Крумкачы”, які за некалькі гадоў з аматарскага калектыву ператварыўся ў прафесійную, баяздольную каманду. Цікава адзначыць, што хлопцы-спартсмены ў пошуках арыгінальнага “імя” для сябе проста адкрылі беларускамоўны слоўнік і натрапілі на каларытнае слова крумкач – “вялікую чорную птушку сямейства крумкачовых”. І, захацеўшы ўвасобіць у назве беларускую самасвядомасць, спыніліся на гэтым варыянце. У клуба з’явілася сімпатычная эмблема, колер для формы выбралі адпаведна чорны і нават прыдумалі слоган: “Ляцець высока, глядзець – далёка!”. Сёння “крумкачам” адметнае беларускае слова спрыяе: змагаюцца за высокія месцы, натхняюць моладзь на новыя подзвігі.

Гульцоў хакейнага клуба “Дынама” (г. Брэст) балельшчыкі называюць зубрамі. І ўсё, безумоўна, небеспадстаўна. Выява ўладара беларускіх пушчаў ужо даўно красуецца на гульнявых світарх хакеістаў і эмблеме каманды. Грацыёзныя, моцныя, незалежныя зубры цвёрда замацаваліся ў сэрцах шматлікіх балельшчыкаў многіх краін. Брэст знаходзіцца паблізу Белавежскай пушчы, дзе заўжды пражывалі зубры. Таму лагічна, што менавіта гэты звер адлюстраваны на нашай эмблеме”, – выказаўся калісьці на конт лагатыпа адзін з кіраўнікоў каманды [4].

Назва Мінскага баскетбольнага клуба “Цмокі” паходзіць ад слова “дракон” на беларускай мове. Найменне “Цмокі” выклікае асацыяцыю з сілай, моцай і з агнём, які сімвалізуе перамогу і непакіснасць.

Такім чынам, можна з упэўненасцю сказаць, што спорт, з’яўляючыся адным з ключавых нацыянальных брэндаў у Беларусі, не толькі спрыяе паліпшэнню здароўя насельніцтва і развіццю спартыўнай інфраструктуры, але і павышае прэстыж краіны ў сусветнай супольнасці, развівае нацыянальную ідэалогію, культуру і, пэўным чынам, выходзіць павагу да роднай мовы.

Спіс выкарыстаных крыніц:

1. БАТЭ, Цмокі-Мінск і Дынама-Мінск абмеркавалі трэнд беларускасці на круглым stole AD.NAK! [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://www.holiday.by/blog/1699> . – Дата доступу: 25.03.2023.
2. Спортивный маркетинг: виды, примеры и стратегии [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://businessyield.com/ru/marketing/sports-marketing/> . – Дата доступу: 25.03.2023.
3. Социальная роль спорта в развитии общества и социализации личности [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://natural-sciences.ru/ru/article/view?id=33089> – Дата доступу: 25.03.2023.
4. Спорт са зварыным вышкалам [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://zviazda.by/be/news/20160428/1461841171-sport-sa-zvyrnym-vyskalam> . – Дата доступу: 25.03.2023.